NAM THỨ MƯỜI HAI — SỐ THỨ 2206

NGÀY THỨ BẢY 28 JUILLET 1924

DEPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2472

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-65, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN VĂN VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU LUCS
Administrateur-gérant : NGUYỄN VĂN LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 150

ANNONCES
Decompte à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m,085 de large.
Une seule insertion. . . . 0$,30 le c/m
Par contrat annuel
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$,15 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$,50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Chuyện giải trí của trẻ-con

Như bài trước đã nói, trong các cách giải trí thì xem chuyện giải trí là một cách có thú mà có ích hơn, dù người lớn, dù trẻ con cũng đều ưa cái cách giải trí đó hơn cả; song, xem chuyện giải trí có khi thật có ích mà có khi cũng không khỏi có tổn nhiều, tổn hay ích là tùy theo cái chuyện mình xem hay hay là dở, khéo hay là vụng. Người lớn đã có kiến thức, đã có cái trí quyết trạch, cái sức phán-đoán hơn trẻ con, nên cũng dễ biết chọn những chuyện có ích mà xem, mà dù có xem phải những chuyện có tổn cũng chẳng qua là một chuyện tiêu nhân khiển muộn, uổng phí mất cái thì-giờ rảnh-rỗi không lợi dụng được việc gì mà thôi, chứ cũng it đến nỗi lầm lặc mất tư-tưởng, tứ-táng mất tinh-thần, hại-hoại mất tâm-thuật người ta được. Trẻ con thì không thế, tư-tưởng còn non-nớt, tinh-thần còn bạc-nhược, tâm-thuật còn lông-bông, chưa có cái trí quyết trách, cái sức phán-đoán để phân biện được cái hư cái thiệt, cái nên cái không, lớ mà xem phải những chuyện có tổn kia thì cái gần ốc ấu-trĩ này khác nào như sợi tơ trắng bị nhuộm đen ngay, như cành cây mềm bị uốn gập ngay, những chuyện hoang-đường quái dản, đạo đức tăng bi mà lọt vào cái khiếu óc thơ-ngây lại hăm-hở miết mải, cảm-xúc mạnh, ghi-nhớ mau thì làm sao cho khỏi in sâu vào đến tận cùng mà làm tư tưởng phải lầm lạc, tinh thần phải tứ-tán, tâm-thuật phải bại hoại ngay lập-tức ngay thay là trẻ-con xem chuyện giải trí! Khó thay là lựa được chuyện giải trí cho trẻ-con xem!

Có người bảo như thế thì chẳng nên cho trẻ con xem chuyện giải trí làm gì. Song phải biết rằng phàm việc gì cũng vậy, làm thuận theo tính người thì vẫn dễ, mà nghịch với tính người thì thật là khó thay; như các lẽ đã giải trên kia, dù người lớn, dù trẻ con cũng đều phải có cái ngày giờ giải trí, mà trong các cách giải trí thì người ta ưa nhất là xem chuyện giải trí hơn; hãy nói riêng về phần trẻ con, ta chẳng thường thấy lắm khi một đứa trẻ đương làm toán hay đương học bài thì coi bộ lẻ ngắt buồn tênh, có khi đến thiu-thiu ngủ gà ngủ gật, mà hễ vớ được quyển chuyện hay khúc nhân-đàm, hài-đàm trong báo thì tỉnh-tao nhanh-nhảu ngay đấy ư? lại chẳng thường thấy nhiều nhà nghiêm cấm con không cho đọc tuồng đọc chuyện thì hễ sểnh ra thì nó cũng xem lén xem lút cho kỳ được, thậm-chí khi ngồi ở trong lớp học, đương giờ công khóa mà lầm đứa trẻ cũng thu giấu được quyển tiểu-thuyết trong túi, thuỳnh-thoảng lại giở ra xem vụng ở dưới bàn học đấy ư? Bảo rằng không cho trẻ xem chuyện giải trí thì không cho thế nào được? càng không cho thì nó lại càng thêm càng hám mà càng xem vụng xem trộm nhiều. Vả lại xem chuyện giải trí cũng tức là một cách học trong cách giải trí vậy, khéo ra thì cũng có được ích nhiều, mà có lẽ lại được ích hơn cách học thường vì theo cái phương-pháp giáo-dục mâu nhiệm đời nay, cho thích hợp với cái tâm-lý của người chịu dạy, tâm-lý có thích hợp thì học mới có hứng thú mà mới có sở-đắc nhiều; nay đã biết cái tâm lý trẻ-con rất là ưa xem chuyện giải trí, nếu những chuyện giải trí đó mà khéo biết đem những điều mới điều lạ, những điều sở-thị-thực mà truyền bá những điều có ích về đường đức-tính, về đường trí-thức, thì có lẽ cái sở đắc của trẻ nhờ về cái hứng-thú ưa xem chuyện giải trí mà so với cái sở-đắc về bài vở trong lớp học lại có phần bội thêm; việc gì sợ bỏng mà triệt cả lửa, lo nghẹn mà bỏ cả cơm, mà bảo không cho trẻ-con xem chuyện giải trí nữa.

Có một điều phải nên chú-ý là những nhà trước-thuật làm chuyện giải trí cho trẻ con xem, nên thận-trọng trong khi hạ bút, làm làm sao cho không đến nỗi lầm lạc mất tư-tưởng, tứ táng mất tinh thần, bại hoại mất tâm-thuật của con trẻ, chẳng những thế mà lại làm sao cho gián tiếp cũng có bổng vang về đức-dục, trí-dục, thể-dục, bổ trợ được sự giáo-dục con-trẻ ở nhà trường, có thế thì hãy nên viết, hãy nên in, hãy nên ban phát cho những trai lành gái tốt là những quốc-dân dự-bị của ta sau này một món quà nuôi hồn bổ óc, những người làm cha mẹ có chức-trách gia-đình giáo-dục cũng nên sắm sẵn lấy một món quà đích-đáng như thế cho trẻ hằng ngày được bổ-dưỡng luôn luôn, không phải thèm nhạt khát-khao mà vơ quàng vơ xiên, bị những chất độc mê tâm phạt tính. Cái ích hay là cái tổn của trẻ-con về sự xem chuyện giải trí là tự người làm chuyện giải trí cũng người lựa chuyện giải trí cho trẻ con xem.

T.

Âu-châu điện-tín

HAVAS

Paris, ngày 24 Juillet 1924

Hỏa tai ở Mexique

Một nhà chớp bóng bị cháy, 20 đứa trẻ bị giết, và 17 người bị thương.

Cuộc hội-nghị Londres

Các điều-ban vẫn làm việc.

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux ngày 24 và 25 Juillet 1924

Quan Poincaré với vấn đề bồi-thường

Quan Poincaré có viết trong báo *Daily Mail* một bài để là: Tại làm sao nước Đức phải trả nợ. Trong bài ấy có nói: Vì bằng sự lễ công bằng không bắt buộc nước Đức trả bồi khoản nữa, thì sự ích lợi của Đồng minh cũng bắt buộc nước ấy phải trả. Nếu nước Đức không thi-hành các điều khoản trong chương-trình Dawes thì nước Đức sẽ chiếm cái địa-vị của nước Pháp và nước Anh trong trường kinh-tế.

Nước Đức với việc bồi-thường

Báo *Vorwaerts* có nói: đảng Quốc-dân công-kích cái chương-trình Dawes, chẳng qua là bề ngoài dọa thôi. Ý ọ muốn bắt chánh-phủ dân bỏ cho họ thì họ mới ưng chuẩn cái chương trình ấy.

Nhật với Nga

Có lẽ nước Nhật sẽ lập lại điều-ước định với nước Nga về việc công nhận cho chánh-phủ ấy.

Tòa nội-các Hy-lạp

Tòa nội-các Hy-lạp đã lập xong, Tổng-trưởng: M. Sovoulis; ngoại-giao: M. Roussos; Chiến-tranh: M. Kaleocholis. Ngày 28 juillet tòa nội-các sẽ đến ngại-viện.

Tại nghị viện nước Đức

Nghị viện có xảy ra việc cãi cọ om xòm.

Viên đại biểu đảng quốc dân bảo ông hội viện Breitscheid về đảng xã-hội là người phản-quốc, vì M. Breitscheid mới đi Paris trở về.

Cuộc hội-nghị Londres

Báo Temps nói: Bộ ngoại-giao nước Anh đã gửi cho quan đại-sứ nước Anh ở Berlin một bức thư nói rằng có lẽ hiệp-quốc sẽ cho nước Đức cử toàn-quyền đại-sứ đến dự cuộc hội-nghị Londres.

Sáng hôm nay các viên chánh phái-bộ hội-nghị với ra Hội-đồng pháp luật xét ra nên triệu lại bản ước Đức đến để ở về việc thi-hành chương trình Dawes. Cái vấn đề bảo-an cho quân lính trú binh còn để nguyên cứu bàn đến.

Các nhà giám định Anh Pháp không hợp ý nhau về việc cử để người Pháp Bỉ làm việc ở các đường lớn xe có quan hệ về sự dụng binh.

Quan Macdonald có nói với viên phóng sự nhà báo Narodni Listy rằng trong cuộc hội nghị này vẫn giữ gìn cái quyền-lợi của các nước nhỏ. Nay mai sẽ đặt một cuộc hội nghị khác ở Genève để tìm cách giải quyết mọi vấn-đề quốc-tế ở Âu-châu và bảo toàn cuộc bình an cho các nước.

NGHỀ ĐIỆN THOẠI TRONG THẾ-GIỚI

Theo như một biểu tổng kê của Hoa-kỳ mới đây, thì đến ngày 1er Janvier 1922 số sở điện-thoại trên thế-giới cộng được độ 21 984 000 sở. Trong số ấy thì 13.875.000 sở, nghĩa là 63 0/0 ở Hoa-kỳ, 25 0/0 ở Âu-châu, và 12 0/0 ở các miền khác trên thế-giới. Một phần chia tư trong số ấy là các sở do nhà nước thu lợi

Đem số máy điện-thoại so với dân số các nước thì ở Hoa kỳ cứ một trăm người có 12 cái máy nưới, ở Gia-nã-đại cũ 10,2; ở Đan-mạch có 8,2; ở nước Đức có 3,3; ở nước Anh có 2,1; ở nước Pháp có 1,3. Nếu tính đồ đồng cả Âu-châu thì cứ 100 người có mới 1,2 cái máy.

Xem như vậy thì nghề điện-thoại ở Hoa-kỳ phát-đạt hơn ở Âu châu nhiều lắm. Ở Hoa-kỳ thì các chốn thôn quê cũng sẵn máy điện-thoại, chứ ở Âu-châu chỉ các nơi tỉnh thành mới có mà thôi. Đại-khái như số máy dùng ở Paris và Londres tính bằng một phần chia ba số đồng-cộng các máy dùng ở Pháp và Anh.

MỘT CÁCH TIÊU KHIỂN CỦA MỘT NHÀ VĂN-HÀO

Người ta nói rằng nhà ông Pierre Loti ở, chia ra nhiều phần, mỗi phần theo lối kiến-trúc một thời-đại, chỗ này làm theo lối kiến trúc Annam và Ấ-rập, chỗ kia thì theo lối kiến-trúc thời phục-hưng Ý đại-lợi v. v. Thỉnh thoảng tiên-sinh lại cải đặt các cuộc vui thích hợp với cái hoàn cảnh đã khiến đã các quan-khách. Người ta kể chuyện có khi tiên-sinh mời quan khách với cơm theo lối vua Louis XI, thì vị ấy ăn mặc đủ, người hầu kẻ hạ đều đặng như thời kỳ vua Louis cách phục-sức và các ngôn-ngữ cũng phải theo như thời-kỳ Louis XI cả. Nói loan là sự tưởng người được hân-hạnh dự bữa tiệc ấy cho chí những người hầu hạ về bữa tiệc ấy, ai nấy như là sống một tấn tuồng về thời-kỳ Louis XI vậy.

Dư luận

Mấy lời bàn góp về vấn-đề thiếu-niên ta đối với quốc văn

Báo *Trung Bắc* ra ngày 17 juillet về mục Dư-luận có bài của ông Ng-lan-Khai bàn về vấn đề « Thiếu-niên ta đối với quốc văn ». Lời xưa nay vẫn muốn xem văn quốc-ngữ, muốn tập viết văn quốc-ngữ, nhưng không có thầy chỉ giáo, tự mình ra bắt lấy thích quốc-văn mà đối với quốc văn vẫn như thờ ơ, nhạt nhẽo. Nay thấy ông Khai bàn để vấn đề quốc-văn, khác nào rơi khô mong lửa, may được lửa thì nỗ bèn cho thỏa, vậy không dám quản mình học thiển tài sơ, có mấy lời bàn góp cùng ông, hoạ may khua thức được những nhà nhiệt-thành với văn quốc-ngữ chữ nước nhà, xin các ngài liệu dạy bảo giúp con em

Tôi thấy nhiều ông nói: « Ở nước ta đương buổi quốc-văn tinh-hành ». Câu đó có phần đúng, nhưng dễ biết là thịnh lại không để tâm cho bậc văn-chương lỗ luyện chữa hộ xem quyển nào có giá trị bỏ ích cho tinh-thần. luận-lý sẽ giúp tiền cho in để quốc-dân xem, rồi lại đặt phần thưởng hoặc gửi gắt tặng khen. Đức như thế sẽ có nhiều thiếu-niên đua nhau hết lòng làm sách và biết đâu một ngày kia đất Việt-Nam lại không nẩy nở ra nhiều nhà văn-sĩ nổi tiếng trong toàn-cầu, làm vẻ-vang cho nòi giống sao?

Bàn đến văn-đề quốc-văn, hẳn ai cũng biết là trọng, lại nói về thiếu-niên đối với quốc văn lại càng trọng lắm. xin các nhà học rộng biết nhiều nên chú ý đến. Các bạn thanh-niên, ai là người có lòng nhiệt-huyết đối với quố.-văn xin đem tư tưởng riêng mà bàn luận chung. Cả bậc tri-thức mong các ngài mau mau lm phương cổ động sự làm sách viết văn, vì như lời ông Khai đã nói: « Một ngày qua là thiệt một ngày » rất phải, rất đúng.

T. S. Minh

LẠ TIỀN BẰNG TEM (timbres)

Trình các ngài duyệt-b'o rằng: phàm những số tiền quá hai hào (0$,20) trở lên, thì xin gửi bằng măng-da (mandats-postes); chứ đừng gửi bằng timbres.

Những số tiền trong hai hào mà trả bằng timbres xin gửi bằng tem giản thư (timbres-postes), từ thứ 0f,10 (0$,04) trở xuống; chớ đừng gửi bằng timbres-quittances, timbres-proportionnels hay là timbres de dimension.

Lộc-bình du-ký

Con người có tính tò mò, điều gì việc gì chưa biết thì muốn biết, khi đã biết rồi thì muốn biết thêm cho rộng tri-thức. Bởi có tính tò mò, con người biết được điều hay, điều dở. Tò mò như thế mới nên khôn nên khéo. Nhưng có khi tò mò lại là một liệt-tính, như điều không nên biết, không đáng biết mà cứ tìm tòi cho được để bới lông tìm vết. Tò mò là một tính tốt, khi mắt trộng thấy việc gì, tai nghe thấy việc gì đề tâm suy xét cho đến chân lý. Như kéo ra như nước chảy xem hội ở Hà-thành, cha con, anh em, vợ chồng dắt dìu nhau đi, tiền lưng gạo bị, xốc xa xốc xếch, cơm hàng cháo chợ, có khi ngủ ở bờ hè, trong công-viên, thế mà vẫn vui lòng, vui vì hội lắm trò đông người, chứ đã mấy ai có cái tính tò mò hỏi ý nghĩa hội ra làm sao để vui cùng người. Ư, nghĩ kỹ mà xem, có phải trong sự vui của người ngu cái lý tưởng cao-thượng, trong trí người đi xem hội vui là vui vì hội lắm trò. Người ở chốn thôn-quê tò mò ra tỉnh-thành xem hội, người ở nơi phồn-hoa đô-thị tò mò đến nơi thôn-quê xem hội. Hai cái tính tò mò khác hẳn nhau, một đằng tìm đến nơi đông đúc, một đằng tìm đến nơi vắng vẻ. Lạ cho tính con người thật!

Nhâu ngày hội Dân-quốc kỷ-niệm Đại-pháp sắp đến, xưa nay xem hội ở Hà-thành cũng đã nhiều, không lẩy chi làm lạ cho lắm, thử đi xa xem hội hè làm sao. Nghĩ như vậy, tôi và ông Đ. D. L. cùng mấy người nhà lên châu Lục-bình. Khi ra đến nhà ga còn ba phút thì xe chạy, lật đật lên toa. Ngồi trong xe ngẫm thấm rằng lúc này đi dungoạn ở nơi rừng rậm núi xanh, hẳn mắt được trông, lại được nghe những việc khác với phong-cảnh ở miền bãi bể. Tò mò đi xem-hội, có dịp xem nhân-vật ở chốn sơn-lâm. Đúng 6 giờ sáng, đoàn xe lừ từ chạy ra khỏi ga. Khi xe đến ga Bắc-ninh trông thấy cảnh cũ, chạnh nhớ người xưa, cảm-tình thanh chứa. Đó là một nơi ta đã ở mấy năm trời. a nhớ năm 1911 cũng vào mùa hạ này, có một người bạn cố-tri hứa cùng ta đi chơi Sầm-sơn. Bạn bận việc riêng ở Bắc, ta về Hà-thành trước, rồi cùng nhau về Thanh-hóa. Không ngờ cách hai ba ngày ta được tin bạn từ-trần. Được tin đau-đớn ấy đường như tiếng sét đánh bên tai! ưởng cùng nhau vui cuộc du-ngoạn ở góc bể bên trời, hóa ra ngày tiễn bạn cố-tri đến nơi ở sau cùng. Thế là bác Trần tiêu-diêu ở nơi cực-lạc. Càng nhắc đến chuyện cũ càng làm cho gia-quyến bạn ta sầu khổ, cái lẽ « sinh ký tử qui » là lẽ thiên-nhiên vậy. Lại nhớ một năm vào khoảng tháng sáu tháng bảy ta, nước to, cánh đồng mông-mênh ngập lụt, nước xiết như kháp phố. Nhân-dân trong hàng tỉnh lắm người không có nhà mà ở, không có cơm mà ăn. Tình cảnh lúc bấy giờ trông rất là cùng cực. Đương khi ấy, vì có việc cần, tôi phải về Hanoi. Xe hỏa không thể chạy được suốt. Dù nguy hiểm mặc lòng, một người bạn cùng ta lênh đênh trên mặt nước, xông pha với sóng to gió cả. Bạn vì ta không nề hà sự hiểm-trở, cái lòng luyến ái quí hóa thay. Nay ta qua tỉnh Bắc-ninh, không được cái hân-hạnh được tiếp cố-nhân, vì cố-nhân ở xa đất nay, lòng ta vẫn là mến nhớ. Trong trí đương tưởng-vọng đến người xưa cảnh cũ, xe đã đi qua Thị-cầu. Trên đồi thấy những nhà to hai ba từng, đó là trại lính. Đằng xa trên bờ sông Cầu, trông thấy nhà máy giấy máy gạch, và cửa nhà xanh xát. Xe đi qua sông Cầu, sông Thương, trong ngột một giờ đồng-hồ đến Phủ-lạng-thương. Hai nơi này ta bao phen

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

qua lại, chuyện chỉ còn văng vẳng bên tai. Từ Bắc-giang trở lên, gần trông thấy đồi, xa thăm thẳm thấy núi xanh cây rậm. Xe càng lên phía Bắc càng thấy núi gần lại, cảnh đồng bé hẹp chỉ không bao-la như ở miền trung-châu Bắc-Thịnh thoảng lại thấy ở chân núi giăm ba đám nhà lá, chung quanh có hàng rào nứa thực là một xóm, chứ không có quang-cảnh làng xóm như ở đường xuôi, nghĩa là không thấy lấy tre. Từ Kép trở lên, thỉnh thoảng lại trông thấy ở trên đỉnh núi ở rừng cái «lô cốt» (block aus). Đó là những đồn quan binh đóng trong khi ở miền thượng-du chưa được yên ổn. Kia suối Ngang nước lừ lừ chảy, cây cối um tùm. Khi sắp tới Than-moi, (1) ở đằng xa xa, trông thấy một quả núi cao có hình một người mặc phẩm-phục, tay cầm hốt, đầu đội mũ cánh chuồn, lưng ngoảnh ra đường cái-quan. Đó là Quí-môn-quan. Núi Quí-môn quan cách ga Than-moi một chặng một nghìn hai trăm thước. Đến gần thấy một quả núi đá mọc ở ria rừng, hình như một con hầu ăn mặc cân-đai bồ-tử, trông ra mặt cái suối, và cái « ải Quí-môn » ở bên dưới lối đi, có một phiến đá khắc chữ, nhưng trải biết bao nắng mưa, nên nét chữ đã nhòa. Trên phiến đá có sáu chữ « *Thập nhân khứ, nhất nhân hoàn* » (2) nghĩa là mười người đi mới có một người về. Đây là một nơi hiểm-trở, vì là một cái giải « đại-sơn-lâm », loài ác-thú ở nhiều. Thường khi người có việc phải lên Lạng-sơn, coi thân như chết rồi, không thể có cái hi-vọng lại được trông thấy cha mẹ, vợ con nữa. Cứ qua khỏi Quí-môn-quan khe rừng rú thường gặp phải loài hổ loài báo nó hại, phần thì đường trường dặm thẳng, ăn ở những nơi chướng khí mắc bệnh mà bỏ mình nơi đất khách quê người. Ôi! tưởng-tượng đến cái số mệnh kẻ trèo đèo lặn suối luống những thương tâm! Thân con người là quý, đương vui cốt nhục xum vầy, vì bổn phận xa cửa xa nhà đem thân làm mồi cho loài ác-thú, đem thân dầm dãi nắng mưa ở chốn sơn-lâm.

Tục truyền rằng khi ông Mạc-đĩnh-Chi (3) đi sứ (4) ở Tàu về muốn đi qua ải « Quỷ-môn » để lại Kinh. Khi bấy giờ quan Tổng-trấn ở Lạng-thành bầm với ngài rằng đi đường ấy gặp nhiều nỗi gian nan hiểm trở. Ngài bèn hỏi tại làm sao. Quan Tổng-trấn bẩm rằng : « Cách Lạng-thành độ vài mươi dặm, có cái « Quỷ-môn » thuộc về Trường-thành có nhiều loài ác-thú hại khách lữ-hành ». Ngài nói với quan Tổng trấn rằng : « Ngài phụng-mệnh nhà vua sang sứ ở nước Tàu, cái chết cầm lông ở trong tay, mà khi về đến nước nhà thường tình-mệnh, cỏ lẽ nào đến xứ này lại có những chuyện kỳ-khôi như vậy. Sao quan Tổng-trấn không đệ sớ vào Kinh để tâu vua việc ấy ».

(Còn nữa) Trương-thanh-Trai

(1) Chính tên là Tuần-mọi, thuở xưa gọi là Trường-khánh-phủ.

(2) Trong Nam-sử chép rằng : « Bắc-Hòa « Quỷ-môn-quan », nay *thập khứ nhất hoàn* là đây ». Bắc là Bắc-ninh, Hòa là Hòa-lạc ở gần Quỷ môn quan.)

3 Ông Mạc-đĩnh-Chi tự là Tiết phu, người làng Lũng-đồng, huyện Chí linh, tỉnh Hải-dương, về đời Trần Thượng thư Mạc-hiển-Tích, về triều nhà Lý.

Mạc-đĩnh-Chi mới có bốn năm tuổi, tư-chất thông-minh hơn người. Bấy giờ Hoàng-tử là Chiêu quốc công mở trường dạy học trò, Đĩnh-Chi vào học. Đến năm giáp-thìn đời vua Anh-tôn nhà Trần, Đĩnh-Chi thi đình, vặn đáng đỗ đầu cả mọi người, nhưng vua trông thấy người hình dạng xấu xa toàn không cho đỗ trạng-nguyên. Đĩnh-Chi làm một bài phú : Ngọc-tỉnh-liên » để vì vào mình, vua mới cho đỗ trạng-nguyên.

Đĩnh-Chi làm quan thanh-liêm, Vua Minh-tôn biết tỉnh ông ấy, sai người đem 10 quan tiền tỉnh lẻ tới bỏ vào nhà ông ấy, nửa mai. Đĩnh-Chi vào tâu ngay với vua, xin bỏ tiền ấy vào kho. Vân chương của ông lưu truyền về sau rất nhiều, bài nào cũng vui thích cho tai mắt người ta cả. Vì lại ông có đức hiền hậu, cho nên đỗ phúc mãi đến đời con cháu. Khi nhà Mạc lên làm vua, truy phong Đĩnh-Chi làm Hoạt-việt tỉnh-thành đại vương. Ông là thành-hoàng làng Cổ-rai.

4. Ông Mạc-đĩnh-Chi phụng mệnh sang sứ nhà Nguyên bên Tàu.

TIN NƯỚC LÊN XUỐNG

Trên sông Hồng-hà

	25 Juillet hồi 6 giờ	26 Juillet hồi 16 giờ	26 Juillet hồi 6 giờ
Lao-kay	80.80	»	81.20
Yên-bày	30.92	»	30.77
Việt-trì	15.32	»	15.37
Hanoi	10.97	»	10 81
Vạn-yên	13.0	»	12.01
Hòa-bình	7.90	»	7.78
Tuyên-quang	10.60	»	
Phủ-đoan	24.65	»	24.97
Phủ Yên-bình	4.82	»	4.40

Trên sông Thái-bình

	26 Juillet hồi 6 giờ	26 Juillet hồi 6 giờ
Thái-nguyên	22.30	25.17
Lẽm	4.00	5.80
Phả lạng-thương	4.40	4.80
Đáp-cầu	5.18	5.29
Phả-lại	4.13	

Tin Saigon

Cuộc diễn thuyết của bác sĩ Nag

Tối thứ ba vừa rồi quan giáo-sư Ấn-độ Nag là văn-chương khoa tiến-sĩ có đi-diễn-thuyết tại nhà Nhạc-hội bằng tiếng Anh Các nhà kiều dân Ấn độ ở Saigon đến dự đông lắm. Trong các thính giả người Âu-tây thì có quan Thủy-quân đô-đốc Carézeux, quan Lãnh-sự Hoa-kỳ Smith và phu-nhân, vân-vân. Bác-sĩ Nag đội mũ và bận áo dài của Đại học đường Ấn-độ. M. Mignon là chủ-bút báo *Impartial* ở Saigon có đọc văn tắt ra tiếng Pháp.

Cuối bài diễn-thuyết, Nag tiên-sinh có đọc một trang quyển « Cygne » của bác-sĩ Tagore soạn và chính tiên-sinh đã dịch ra chữ Pháp.

Nag tiên-sinh vốn là văn-chương khoa tiến-sĩ ở đại học-đường Calcutta và đã dạy học lâu năm tại các đại học-đường Ấn-độ Tiên-sinh nổi tiếng bác-sĩ Tagore vẫn định khi ở Tàu và ở Nhật trở về thì ghé qua Saigon, chẳng đề có việc riêng lại phải về ngay Calcutta, nhưng bác-sĩ hứa rằng thế nào cũng sang Đông pháp và Java một chuyến.

Về vang thay nước Ấn-độ là nước xưa nay người mình quen gọi là Tây-độn cho là một nước đồn hèn mà xuất sản ra được nhiều bậc danh-nhân như thế! Danh-nhân ở đây cũng cứ là những bậc khoa-mục hay là những bậc phẩm hàm to, hội-tinh nhiều như là kẻ làm thường mình vẫn nhà đại văn chương có tư tưởng cao, có chí-khí lớn, làm những điều có ích cho quốc-gia, cho xã-hội khiến cho hoàn-cầu đều phải kính phục vậy. Đông bào ta trông thấy dan-nhân của người nước mình thì có biết lấy làm tủi thẹn hay không ?

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 28 độ
15 giờ 30 độ

Lịch ngày mai

Dương-lịch
Chủ nhật 27 Juillet 1924
7e D ap. Pentecôte

Âm-lịch
26 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Đinh-mùi
Hành Thổ, Sao Mão, Trực Kiến.
KỴ : Loài dẫn, Phục-dược.
NGHI : Tế-tự, Xuất-hành, Ký-phát, Quan-ké, An-sáng, Thượng-lương, Lập-khoán, Giao-dịch.

Ngày kia

Dương-lịch
Thứ hai, 28 Juillet 1924
8 Samson

Âm-lịch
27 tháng sáu năm Giáp-tí
Ngày Mậu-thân
Hành Thổ, Sao Tất, Trực Trừ
KỴ : Thọ-điền, An-sáng.
NGHI : Tế-tự, Táo-xá, Mộc-dục.

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ	10 $ 25
— nhì —	9 82
— ba.	9 20
Thóc.	6 60
Hấp ngô	5 50

Giá bạc. Kể từ ngày 26 Juillet 1924, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 10 f. 20

Tin nước. — *Lạng-sơn.* Xe ô-tô, trừ xe tải không kể, nay đã đi lại được ở bến đò Ban-chai rồi.

Hưng yên. — Ngày 25 juillet, 8 giờ. — Vì đêm hôm qua mưa gió dữ, mà cái đê con ở đường 39 giữ cho tổng Tiên-châu đã vỡ rồi. Chung quanh thành-phố bị lụt cả, nước lên đến 3 m 69

Khắp trong tỉnh nước vẫn lên đều. Tuy ở Hải dương có vỡ đê mà ở Phủ cứ vẫn lấy làm lo lắm.

Ngày 23 juillet. — Trong khoảng 24 giờ đồng-hồ mà ở Ân-thi nước lên thêm 8 phân tây ; ở Kim-động 11 phân ; Phù-cừ 40 phân ; khắp tỉnh bị ngập hết, chỉ trừ phía Bắc đường hỏa-xa và hai khu nhỏ ở phủ Khoái-châu và tổng Tiên-châu gần tỉnh lị mà thôi. Nước ở chân đê bao thành-phố đo được 3 m 57

Hải-dương. Ngày 24 juillet, 16 giờ 55. — Cái đê ở hữu ngạn sông Bôi-giang về phía Tây bắc Ninh-giang bị ngập dến hai kilomètres. Vì đê Xuyên-lu lở đến 40 thước mà nước sẽ tràn cả vào 4 tổng phủ Ninh-giang và 3 tổng huyện Thanh-miện. Hiện đã phòng bị mọi cách để đê bên tả ngạn không vỡ được.

Phúc-yên. — Ngày 24 juillet, 9 giờ 45. — Đường 35 là đoạn Yên bày đi Đa-phúc có chỗ ngập đến một thước mỗi tây.

Thái-nguyên. Ngày 24 juillet, 20 giờ 30. Đường Thái-nguyên đi Chợ-chu, Chợ-mới nay ô-tô lại đi được rồi. Những hành-khách và thư từ lên Bắc-kạn thì sáng 25 vừa rồi phải qua Chợ-chu rồi mới lên được.

Bắc-kạn. — Ngày 23 juillet 16 giờ 25. Đường thuộc-địa số 3 bị mất ngầm 6 kilomètre 176, trên Bắc-kạn một ít vì bị lún một chỗ to lắm ; ở Đèo-giang cũng có nhiều chỗ lún lắm.

Yên-bày. — Ngày 24 juillet, 10 giờ 25. Đường Đồn Lục-yên điện rằng nước sông Chảy lên to, ngập cả những trại làm cho vợ lính ở Đường Đông-lang cũng bị ngập nhiều chỗ. Việc gạo thông phải đình cả. Nước sông vẫn lên, thư từ không chỗ qua được.

Bắc ninh. Ngày 24 juillet, 10 giờ 30. Đê Lệ-chi bị lún một quãng to, về hữu-ngạn sông Đuống. Vì nước lên to, cho nên suốt dọc đê sông Đuống đều nâng cả. Quan Công-sứ cùng với một viên thị-dịch Lục-lộ đã thân hành đến đốc việc hộ đê ở sông Cầu tối hôm qua bị lún một quãng to và lở mất một chỗ.

Hải-dương. — Ngày 23 juillet Cái đê ở giáp tỉnh Hưng-yên gần công Tranh bị vỡ nhiều nơi, ngay làng Cẩm-khê và Lương-ngọc trông ra, có trong vài giờ đồng hồ mà các khu ở ngoài đê quai bị ngập cả Đê quai bị nước tràn vào thì đêm hôm qua đã vỡ mất mấy chỗ Vì những chỗ ấy vỡ mà phủ Bình giang huyện Thanh-miện và thành-phố Hải-dương bị nước tràn vào.

Đê Kẻ-sặt đi Mạo-điền bị ngập nhiều nơi. Đê Bội-giang gần Ninh-giang cũng nứng lắm, có lẽ bị vỡ mất.

Hội-đồng chính-phủ thường trực. — Hội-đồng chính-phủ thường-trực đến ngày thứ tư 30 juillet này sẽ họp tại phủ Toàn-quyền, do quan phó Toàn-quyền chủ tọa.

CẢN-CÁO

Kể từ ngày mồng 4 tháng 7 ta tức là 4 Août 1924 trở đi, bản-hiệu giọn đến ngay cửa hiệu Demange ở đầu ngõ Tràm (Avenue Henri d'Orléans, số nhà 53 bis, tại Hanoi.

Vậy xin các ngài có gửi thư từ hay có quốc trái bán thời nhớ phải kỳ cho.

Kính trình,
FONDERIE TONKINOISE
HOÀNG-XUÂN-LAN
N° 39, Rue des Buentarts, Hanoi

HỎI CÁC NHÀ LÀM BÁNH, nên mua Carbonate ammoniaque.
CÁC NHÀ THỢ GIẦY, nên mua Chiorure de chaux.
HIỆN CÓ BÁN TẠI :
NHÀ BA CHUÔNG
(Hiệu Báo-chí MONTÉS)
HANOI

Hội chợ Hanoi
Lần thứ sáu

Sẽ bắt đầu mở từ 30 Novembre đến 14 Decembre 1924.

Mấy điều hoàn cải trong học-giới. — Bộ trước bản báo có đăng tin rằng tại các xứ Đông-pháp, mỗi xứ quan trọng sẽ có đặt thêm một chức bản hạt Học-chính thủ hiến (Chef local du service de l'Enseignement) quản đốc cả các bậc học thuộc về xứ ấy chịu tiền phí. Như vậy thì các phòng Học-chính đặt ở trong các phủ Thống đốc, Thống-sứ hay là Khâm sứ có thể bãi đi được, vì quan bản hạt Học-chính thủ hiến là thay quyền cho quan Thống-đốc hay Thống-sứ rồi.

Cái tin đăng trước ấy nay đã thấy dịch thực rõ là hiện nay quan Toàn-quyền vừa ký xong mấy đạo nghị-định sau này :

M. Mathieu, giáo-sư bậc đệ nhị cấp kiêm chức Thanh-tra Học-chính (ban khoa học) thì nay được giải chức thanh-tra mà bổ vào hàng cao-đẳng giáo-sư kể từ ngày 1er octobre 1924.

M. Grandjean, giáo-sư các trường Trung-học bên Pháp kiêm chức kiểm giám tại trường Albert Sarraut thì nay bổ làm Thủ-hiến học chính Nam-kỳ.

M. Délétie, giám-đốc sơ-đẳng học-chính Trung-kỳ nay bổ làm thủ-hiến học-chính Trung-kỳ,

M. Barthélemy, cao-đẳng giáo-sư nay bổ làm thanh-tra học-chính (ban văn-chương).

M. Brachet, cao-đẳng giáo-sư bên Pháp tòng sự tại Đông-pháp nay bổ làm Thanh-tra Học-chính (ban khoa học).

M. Lafferranderie, Thanh-tra sư học bên Pháp, sung Giám đốc sơ đẳng học-chính Bắc-kỳ nay được bổ làm Thủ-hiến học-chính Bắc-kỳ.

M. Prêtre, Giám đốc sơ-đẳng học-chính Nam-kỳ nay bổ làm Chánh thanh-tra bậc sơ học Nam-kỳ.

Tại tòa Đốc-lý. — Nghe đâu quan Đốc-lý đã định giảm bớt một số các viên chức Tây Nam tòng sự tại tòa Đốc-lý mà công việc không cần làm để thành-phố đỡ bớt tổn-phí và có tiền chi dùng về những khoản thiết yếu hơn.

Tòa Thượng-thẩm. — Đến thứ ba tuần lễ này tòa thượng-thẩm sẽ xét việc vợ chồng quan giám-binh Thomas ở Vạn hoa (Port-Wallut) phạm tội đánh đập và xử tàn nhẫn một đứa con gái đẻ ra mới lên 9 tuổi. Việc ấy nguyên Tòa án Trùng-trị Hải-phòng đã kết tội án treo, song nay các tội-nhân xin chống án lên Thượng-thẩm

— Các việc chống án của người bản xứ mỗi ngày một nhiều quá, cho nên tòa Thượng-thẩm đã định mở thêm một phòng thứ ba nữa để hai phòng trước đỡ bớt công việc.

NHÀ BÁN

Phố Mới: Số một, định giá 200 $. số ba, 3200$, số năm, 3200$, số bảy, 33 0$.

Phố hàng Bông: Nhà số 149 có vườn đằng sau ra phố Hội-vũ cộng 718 thước vuông. Hỏi tại số 6, phố Ngõ-gạch. 3872

Nhà thi-sĩ Tagore. — Xứ Đông-pháp ta chẳng bao lâu nữa sẽ được nghênh-tiếp một nhà thi-sĩ Ấn-độ là Tagore tiên-sinh, việc ấy chắc hẳn các ngài đều đã biết cả. Nhưng các ngài có biết Tagore tiên-sinh vì có sao mà nổi tiếng thơ hay như thế không ? Số là tiên-sinh khéo đi dưỡng cái tinh-thần cao khiết, trước khi làm thơ, hoặc khi làm văn chương, thì dù như thứ xi-gà EXCELSIOR của hiệu MINH-DƯƠNG số 83 giữa phố Hàng Gai, Hanoi.

Học-trò Tagore tiên-sinh lại cảo 2102

CÔNG-TY ĐIỆN-KHÍ ĐÔNG-PHÁP

Tôi về Pháp, kể từ 17 juillet này, việc tổng quản-lý công-ty điện khí Đông-pháp về quyền Monsieur Manus, vậy các thư tín tế gởi cho Monsieur Manus.

Tổng quản-lý,
G. PELLETIER

Việc buôn súng lậu ở Hải-phòng. — Chuyến xe-lửa thứ nhất sáng hôm qua ở Haiphong lên, linh sen-đầm có giải hai người buôn súng lậu là Scaglia và Canvin lên Hanoi, vì Canvin bị tòa án Haiphong phạt 13 tháng tù và 2.000 *francs* có xin chống án lên tòa Thượng-thẩm. Bây giờ đang là mùa tòa án nghỉ hè, chưa hay trong tháng này đã xử đến chưa.

Việc tiêu tiền của hội Ái-hữu ngạch Bưu-điện. — Trong ngạch Bưu-điện thật hay có lắm chuyện rắc rối lắm. Ai cũng nhớ rằng ngày năm ngoái hội Ái-hữu ngạch Bưu-điện có kiện người thủ quĩ tên là Vũ-xuân-Thiều thường gọi là Ty thông Thiều tiêu mất của quĩ hội ấy một số tiền lớn. Tờ đấy đến nay, trang trải mãi chưa xong, cho nên việc phải đến Tòa án. Quan Dự-thẩm đã xét là việc ăn cắp biển nhiên nên đã đưa việc ấy ra Tòa án Trùng-trị, chứng đến phiên thứ hai này thì sẽ xét.

Danh-dự bội-tinh. — Bản-quán lại vừa tiếp được một cái sổ tên những người được thưởng danh dự bội-tinh tiếp theo với số đã đăng trong một số trước. Vì hôm nay đã nhiều bài quá, xin hoãn đến thứ hai này sẽ đăng tiếp theo.

BẢN HẠ GIÁ

Giá hàn lẻ tại Hà-nội

Thuốc STIC « PARFAITES » mỗi gói. 0p.05
Thuốc STIC « HAVANE » mỗi gói. 0. 10
Thuốc STIC « ANGLAISES » (Thanh-hương) bọc vào hộp hàn kín, mỗi hộp hai mươi điếu. 0 70

PHÒNG - THĂM - BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương thọ đệ nhất đẳng Bắc-đẩu bội-tinh
Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh viện Tenon, Fox, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Essi.
Ngoại khoa, bệ-tinh, chữa mắt và các thứ bệnh lận, bệnh giang mai
Giờ thăm bệnh : Buổi sáng 7 giờ rưỡi 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH : Giá 5 đồng một lần
XIN GIẤY LÀM-CHỨNG : GIÁ 1 $ 50
Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32, giữa nối số 226
1918.

Thưởng hàm. Các hàng binh sĩ ta có tên sau này đều được thưởng hàm :

2 Vi lâu năm

Cẩm-binh chánh-đội : M. Đỗ-hữu-Ap, quán làng Da-hang, tổng Đông-khê, huyện đe Hải-an (Kiến an).

Tinh-binh chánh đội-trưởng suất đội : MM. Ng-v-Ích, quán làng Vệ-an, huyện Võ-giàng (Bắc-ninh) ; Bùi-v-Ry, quán làng Đông-ba-thượng, p ủ Ng Ia-hưng (Nam-định) ; Ng-v-Chấp, quán làng Nê-xá, huyện An thi (Hưng-yên) ; Ng-văn-Nghiu, quán làng Nam-xương, phủ Lạng-giang (Bắc-giang) ; Tô-văn-Sai, quán làng Trâm-phương, huyện Ý-yên (Nam-định) ; Ng-đình-Bắc, quán làng Yên-sở, huyện Đan-phượng (Hà-đông) ; Hoàng-v-Ái-Mai, quán làng Tru tri, châu Vạn-yên (Lạng-sơn) ; Lê-v-Liêm, quán làng Dương-hòa, huyện Duy-tiên (Hà-nam) ; Phạm-đức-Nghiệp, quán làng Phương-cấp, huyện Thư tri (Thái bình).

Chánh đội-trưởng suất đội : MM. Vũ-phẩm-Sửu, quán làng Đôn-thư, huyện Thanh-oai (Hà-đông), Lê-văn-Bút, quán làng Ngô-xá, huyện Phong-doanh (Nam-định).

NHÀ CHỚP BÓNG PALACE

Cẩn-cáo

CHỚP BÓNG MÙA HÈ. — Bắt đầu từ ngày 15 Juin giờ đi cho đến hết vụ hè thì nhà chớp bóng PALACE đóng cửa không chớp ban tối, coi chớp mỗi tuần lễ có hai buổi ban ngày vào những buổi tối thì nhà chớp trước cửa Café Métropole.

TAI RẠP PALACE
Mỗi tuần lễ 2 buổi ban ngày
thứ năm và chủ-nhật

Mỗi lần chớp mỗi chương-trình khác nhau

Giá vào xem vẫn như cũ

Thăng thưởng về dịp Hội-tây. — Các viên chức các sở nhà nước có tên sau này đều được thăng chức kể từ ngày 1er juillet trở đi.

Ngạch tòa Sứ

Thăng thư ký thượng hạng hạng tư : MM. Hoàng-tiến-Thành, Phạm-quang-Đàm, Lê-dương-Thức, Ng-v-Hiếu.

Thăng thư ký hạng nhất : MM Phạm-văn-Cửu, Lê-văn-Chất.

Thăng thư ký hạng ba : MM. Ng-tương-Dực, Ng-hữu-Phiệt, Đỗ-văn-Luận.

Thăng ký-lục thượng hạng hạng nhì : MM. Ng-nhất-Tân, Ng-huy-Thụy.

Thăng ký lục hạng nhất : MM. Ng-huy-Các, Hoàng-cao-Khiết, Ng-xuân-Đàm.

Thăng ký-lục hạng nhì : MM. Ng-v-Oanh, Ng-huy-Canh.

Thăng ký-lục hạng ba : MM. Đỗ-dương-Lam, Ngô-vi-Khôi, Đào-văn-Hàn, Hoàng-gia-Lượng.

Ngạch kiểm-lâm

Thăng thư-ký thượng hạng hạng tư : M. Đỗ-văn Mão.

Thăng thư-ký hạng tư : MM. Ng-ngọc-Lương, Ng-tiến-Thiện.

Thăng thư-ký hạng năm : M. Phan-đức-Tuân.

Thăng kiểm lâm hạng nhất : M. Nghiêm-xuân-Lẽm.

Thăng kiểm lâm hạng nhì : MM. Ng-gia-Mô, Ng-văn-Đạt.

Thăng kiểm lâm hạng ba : MM. Vũ-đình-Lễ, Đinh-văn-Nhàn.

Thăng kiểm-lâm hạng tư : MM. Đinh-văn-Sơn, Nông sắc-Phương, Hoàng-v-Tựu.

Thăng kiểm-lâm hạng năm : MM. Vũ-văn-Đan, Ng-hoàng-Tịch, Đặng-đình-Cương.

Ngạch đề-lao

Thăng surveillant hạng nhất : MM. Ngô-v-Nghiêm, Ng-văn-Kỳ, Dương-đình-Sự.

Thăng surveillant hạng ba : M. Trương-v-Thức.

Ngạch Y-chính

Thăng khán-hộ hạng nhì : M. Ng-văn-Khả dit Trạch.

Thăng khán-hộ hạng nhì : Mlle Ng-thị-Yến, M. Ng-văn-Đàm.

Thăng khán-hộ thường hạng nhất : MM. Vũ-đình-Hoan tức Sửu, Ng-văn-Mùi.

Thăng khán-hộ thường hạng nhì : MM. Ng-thị-Xuân, Ng-ngọc-Ninh, Ng đình-Nhu.

Thăng khán-hộ thường hạng ba : MM. Lương-kim-Phong, Đoàn-quang Lan, Vũ-đức-Tiêm.

Ngạch Canh-nông

Thăng cán-sự thượng-hạng hạng ba : M. Phạm-văn-Thụy.

Thăng cán-sự thượng-hạng hạng tư : M. Bùi-To.

Thăng cán-sự hạng tư : M. Vũ-đăng-Chuyên.

Thăng cán-sự hạng năm : M. Lê-hữu-Lâm.

Ngạch Địa-chính

Thăng hội-họa hạng nhất : M. Đỗ-văn-Lan.

Thăng hội-họa hạng nhì : MM. Tham-văn-Tinh, Đoàn-văn-Biên.

Thăng hội-họa hạng tư : MM. Phạm-hữu-Chính, Nguyễn-xuân-Phổ.

Ngạch mật-thám Hanoi

Thăng chánh-đội mật-thám : M. Nguyễn-văn-Đào.

Thăng đội mật-thám hạng nhì : M. Lê-văn-Thục.

Thăng cai mật-thám hạng nhất : MM. Trần-dương-Kham, Ng-xuân-Viên.

Thăng mật-thám hạng nhất : MM. Đặng-đình-Phu, Lê-văn-Soạn.

Thăng mật-thám hạng nhì : MM. Chu-công-Hân, Nguyễn-đình-Khiêm, Trịnh-nguyên-Cát, Đặng-đức-Cuông, Nguyễn quang-Thiện.

Ngạch mật-thám Haiphong

Thăng cai hạng nhất : M. Đinh-v-Đông.

Thăng cai hạng nhì : MM. Trịnh-văn-Kỳ, Nguyễn-hữu-Toản.

Thăng mật-thám hạng nhất : MM. Lê-đình-Ngô, Đỗ-văn-Đa, Trần-văn-Tân, Nguyễn-văn-Tư.

Lương tháng của M. Nguyễn-văn-Hường, thư-ký thông-ngôn là 76 $, nay được thăng lên 840 $.

Bãi trường học. — Các trường Sơ-học thuộc tỉnh Ninh-bình có tên sau này đều bãi đi :

Trường Hương-đạo, huyện Kim-sơn ;
Trường Quảng-phúc, huyện Yên-mô ;
Trường Nôn-khê, huyện Yên-mô ;
Trường Trồ mật, huyện Yên-mô ;
Trường Yên-mô, huyện Yên-mô ;
Trường Nhân-phu, huyện Yên-mô ;
Trường Yên ninh, phủ Yên-khánh ;
Trường Phúc-nhạc, phủ Yên-khánh ;

Lập trường học. — Nay lập tại tỉnh Ninh-bình các trường thuộc về nhà nước trợ-cấp sau này :

1° Ở Đồng đạo, tổng Hương đạo, huyện Kim-sơn ;

2° Ở Nôn-khê, tổng Nộn-khê, huyện Yên-mô ;

3° Ở Yên-mô thượng, tổng Yên-mô, huyện Yên-mô ;

4° Ở Yên-ninh, tổng Yên-ninh, phủ Yên-khánh.

Một cái quả cho Hà nội. — Chuyến xe lửa ở Haiphong lên 5 giờ hôm qua, có một cái hòm con bỏ ở trong toa, mở ra thì có một cái xác đứa con trai chừng 6 tháng. Sở Cẩm phái người khám xong cho khiêng vào nhà xác.

Lại một cái xác nữa — Sáng hôm nay hồi 7 giờ người ta thấy một cái xác con gái chừng 6 tuổi, không rõ cắn cước thế nào vứt ở phố Trảng-thi ngay cửa nhà thương Bảo-hộ trông ra. Đã khiêng vào nhà xác.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Tại tòa án — Phiên tòa ngày thứ năm 21 juillet 1924 xử những việc sau này :

Tên Trần-văn-Hậu ăn cắp 205 p. của M. Năm Raphaël phải bốn tháng tù, 50 quan tiền phạt và 5 năm biệt-xứ ; Trần-thị-Hai ăn cắp một đôi hoa-tai phải sáu tháng tù, 1 0 quan tiền phạt và 5 năm biệt xứ ; Phạm-văn-Luân du-đãng và a-tòng việc ăn cắp hoa-tai với thị Hai phải bốn tháng tù và 5 năm biệt xứ ; Hoàng-văn-Hội lường tiền và đồ vật của người ta phải bốn tháng tù và 50 quan tiền phạt ; Tô-văn-Vi dùng thẻ thơ thân của người khác phải ba tháng tù ; Trần-hữu Nho ăn cắp tiền phải bốn tháng tù 50 quan tiền phạt ; hai tên ăn cắp đồ vật của một ông Tây thì Ng-thị-Nhọ phải 15 ngày tù và 25 quan tiền phạt và Ng-văn-Cu phải bốn tháng tù, 50 quan tiền phạt và 5 năm biệt xứ ; Ng-văn-Kỳ và Trần-thị-Hai phạm tội ăn cắp phải mỗi tên bốn tháng tù, 50 quan tiền phạt.

PHỦ-THỌ

Việc xe-lửa đè chết người. — Trong báo ngày 21 Juillet đã đăng việc xe-lửa đè chết một đứa chăn trâu, nay lại được tin rõ hơn về việc ấy như sau này :

Ngày hôm 15 Juillet, hồi 2 giờ hơn, chuyến xe-lửa Lao-kay đi qua ga Phú-thọ chừng năm trăm thước tây nghiễm phải một người con trai 17 tuổi, chết ngay lập tức. Bố mẹ và vợ nó phải đi tha phương làm ăn, còn nó

(Xem trang thứ ba, cột thứ hai).

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo kinh tự nhiên in ra đây, chứ không nhờ có máy thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

•ĐÃ NGON LẠI BỔ

Rượu ŒNO KOLA COCA là một thứ rượu rất bổ, pha lẫn với thứ rượu nho Grenache.

Rượu này của ông L. BLANC là người nối-nghiệp J. BLANC, quan bảo-chế nhất hạng chế ra.

Đã ngon lại bổ giá tiền cũng lại rẻ, chỉ có 2 $ 40 một chai lít.

Mỗi ngày ta chỉ dùng uống trước khi ăn cơm một cốc con thì thực là tốt.

•Bán tại hiệu Bảo-chế J. BLANC 31, phố Tràng-tiền Hanoi.•

HIỆU
MINH-DƯỠNG
MAI-CHÍNH TỔNG CỤC
của Đông pháp Tân-thảo công ty
HÃN BUÔN VÀ BÁN LẺ
CÁC THỨ THUỐC LÁ VÀ BÌ BÀ
Giấy phố hàng Gai số 83

Ngày mồng 7 tháng năm, viên-biện Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời chỉ-dụ phải rằng :

Chiếu nay đại-dược phong cho MONTÉS qui-ông, có chế nên một thứ rượu bổ để tặng ngự dùng qua sắt kẻo đang nên giá thường, trước lục phê thị gửi cho qui dược phòng chế-tặng để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu chế tinh-chất người bản-xứ

Bảo-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem tiếp theo ở trang thứ tư kẻo hết nhé.

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC
NAM-BẢO
16, Rue de la Soie, 16
HANOI

Bán đồ vàng, đồ bạc; các thứ mặt đá thực và giả, kính gọng đồi mồi, đồng hồ quả quít, ô đàn ba, giầy cườm, giầy kim tuyến, giầy nhung, v. v.

Vàng dùng tuổi và bạc nén.

Thợ khéo kỹ công và giá thực.

217

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BẢO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Ông Montés nhượng hiện Bảo chế của ông cho ông Demart, bảo-chế sinh-viên hạng nhất về cao-đẳng học đường Paris đã một năm nay. Ông Demart tự trông coi lấy việc chế thuốc, và thuốc chế bao giờ cũng rất cẩn-thận. nhờ về thế mà hiệu bảo-chế ấy rất có tiếng.

Thuốc gửi đi xa cũng rất chóng. Ai muốn hỏi giá, hay hỏi điều gì cũng trả lời ngay.

THÁI-BÌNH

Đánh chết người vứt xuống hồ sen. — Vừa rồi có ba đứa đến một cái vườn dừa của nhà kia ăn trộm. Chẳng may bị người chủ vườn bắt được, nhưng hai đứa trốn thoát, còn một đứa nữa nắm may độ 20 tuổi bị người chủ vườn bắt được trói lại rồi đánh đề cho chúng chừa, nhưng không may đánh phải mạng-mỡ, thằng bé ấy chết ngay lập tức. Khi chết rồi, người có đứa với đem buông xuống ở sen ở gần đấy để cho mất tang tích. Đến mãi hôm kia người đàn bà có con mới biết chuyện như vậy đi trình quan. Hôm 19 Juillet quan huyện Tiền-yên cùng ông Cảm tây đề xuống tận nơi bắt mồ xác, thì đã thấy xác, song rữa hết thịt rồi. Còn mấy đứa hung-t ủ kia chúng nó đã nhận tội cả rồi.

L.-Trì lại cảo

PHỦ-LÝ

Tại tòa Nam-án. — Phiên tòa Nam-án sáng hôm thứ sáu 25 Juillet, đã xét hỏi việc tên Hồ-Tục bị tên Ng.-thái-Thiều tức là Tư-Thọ, Hoàng-xuân-Lực tức Năm đánh c ết ở con đường thuộc-địa số 1, tức là con đường bến Đò-mới. Việc này khi sảy ra bản-báo đã thuật đủ rồi, nay tóm tắt qua lại để c giả dễ nhớ.

Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm chủ nhật 20 Juin, người lính cảnh-sát tên là Rong, đang khi đi tuần, bỗng thấy có người đến báo rằng Bến đò mới có đám đánh nhau chết người, lập tức đến nơi thì thấy tên Hồ-Tục đã nằm lăn ra ở vệ đường, cho xe đem về nhà thương thì chết, sáng hôm sau viên thầy-thuốc ở nhà thương mổ tử-thi ra khám nghiệm thì thấy cái lá lách to lớn lạ lùng, cân nặng hơn kilogramme

Việc này người làm chứng cũng đông, cho nên tòa xét hỏi gần hết cả buổi sáng, khi giải hai đứa hung-thủ ra tòa, thì tên Hoàng-xuân-Lực tức Năm, vận quần trắng áo cánh trắng, tóc cắt rẽ, người nom lực lưỡng, mặt lầm lầm rỗ hoa. Tên Ng thái-Thiều tức Tư-Thọ thì vận áo cánh nâu quần trắng, tóc cũng cắt rẽ, mặt trái-xoan, da ngăm ngăm đen, hai đứa đều có vẻ bạo rạn tươi tỉnh chứ k ông ra ý sợ hãi ăn sầu.

Trước hết tòa hỏi vợ tên Hồ-Tục thì thị khai rằng thị đi vắng, không biết lúc đánh nhau thế nào; hỏi chồng thị có ốm đau gì không, thì thị kêu rằng không, chồng thị vẫn mạnh khỏe không có bệnh tật gì cả; hỏi đến những người làm chứng là lí tên Đạo, tên Phúc, tên Tý, tên Dong, tên Cong vân vân, thì họ đều khai rằng có thấy ba người cãi cọ nhau, rồi đánh co đấm đánh nhau.

Hỏi đến hai đứa hung-thủ thì chúng đều chối rằng không đánh. Tên Ng-thái-Thiều tức tư-thọ thì nói rằng bữa đó nó đi xuống chợ mua củi, thì ở với chú họ là phó-lý làng Ngọc-tháp. Vì đêm hôm trước nó phải làm việc t ức khuya, cho nên hôm sau nó một buồn ngủ quá, ra đường sắt, thấy chỗ ấy có bóng mát thì tạm nằm ở đường sắt, không ngờ ngủ quên đi mất, xe-lửa đi qua không biết, cho nên bị xe-lửa nghiền chết đứt cả hai đùi và hai tay, lòi cả ruột ra, chỉ còn mình mà thôi, ngay lúc ấy đã đi trình quan sở tại và quan cầm đến khám nghiệm xong rồi cho mai táng.

Lý-trưởng Ngọc-tháp lại cảo

YÊN-BÁY

Đánh chết người vứt xuống hồ sen. — Vừa rồi có ba đứa đến một cái vườn dừa của nhà kia ăn trộm. Chẳng may bị người chủ vườn bắt được, nhưng hai đứa trốn thoát, còn một đứa nữa nắm may độ 20 tuổi bị người chủ vườn bắt được trói lại rồi đánh đề cho chúng chừa, nhưng không may đánh phải mạng-mỡ, thằng bé ấy chết ngay lập tức. Khi chết rồi, người có đứa với đem buông xuống ở sen ở gần đấy để cho mất tang tích. Đến mãi hôm kia người đàn bà có con mới biết chuyện như vậy đi trình quan. Hôm 19 Juillet quan huyện Tiền-yên cùng ông Cảm tây đề xuống tận nơi bắt mồ xác, thì đã thấy xác, song rữa hết thịt rồi. Còn mấy đứa hung-t ủ kia chúng nó đã nhận tội cả rồi.

L.-Trì lại cảo

PHỦ-LÝ

Tại tòa Nam-án. — Phiên tòa Nam-án sáng hôm thứ sáu 25 Juillet, đã xét hỏi việc tên Hồ-Tục bị tên Ng.-thái-Thiều tức là Tư-Thọ, Hoàng-xuân-Lực tức Năm đánh c ết ở con đường thuộc-địa số 1, tức là con đường bến Đò-mới. Việc này khi sảy ra bản-báo đã thuật đủ rồi, nay tóm tắt qua lại để c giả dễ nhớ.

Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm chủ nhật 20 Juin, người lính cảnh-sát tên là Rong, đang khi đi tuần, bỗng thấy có người đến báo rằng Bến đò mới có đám đánh nhau chết người, lập tức đến nơi thì thấy tên Hồ-Tục đã nằm lăn ra ở vệ đường, cho xe đem về nhà thương thì chết, sáng hôm sau viên thầy-thuốc ở nhà thương mổ tử-thi ra khám nghiệm thì thấy cái lá lách to lớn lạ lùng, cân nặng hơn kilogramme

Việc này người làm chứng cũng đông, cho nên tòa xét hỏi gần hết cả buổi sáng, khi giải hai đứa hung-thủ ra tòa, thì tên Hoàng-xuân-Lực tức Năm, vận quần trắng áo cánh trắng, tóc cắt rẽ, người nom lực lưỡng, mặt lầm lầm rỗ hoa. Tên Ng thái-Thiều tức Tư-Thọ thì vận áo cánh nâu quần trắng, tóc cũng cắt rẽ, mặt trái-xoan, da ngăm ngăm đen, hai đứa đều có vẻ bạo rạn tươi tỉnh chứ k ông ra ý sợ hãi ăn sầu.

Trước hết tòa hỏi vợ tên Hồ-Tục thì thị khai rằng thị đi vắng, không biết lúc đánh nhau thế nào; hỏi chồng thị có ốm đau gì không, thì thị kêu rằng không, chồng thị vẫn mạnh khỏe không có bệnh tật gì cả; hỏi đến những người làm chứng là lí tên Đạo, tên Phúc, tên Tý, tên Dong, tên Cong vân vân, thì họ đều khai rằng có thấy ba người cãi cọ nhau, rồi đánh co đấm đánh nhau.

Hỏi đến hai đứa hung-thủ thì chúng đều chối rằng không đánh. Tên Ng-thái-Thiều tức tư-thọ thì nói rằng bữa đó nó đi xuống chợ mua củi, thì ở với chú họ là phó-lý làng Ngọc-tháp. Vì đêm hôm trước nó phải làm việc t ức khuya, cho nên hôm sau nó một buồn ngủ quá, ra đường sắt, thấy chỗ ấy có bóng mát thì tạm nằm ở đường sắt, không ngờ ngủ quên đi mất, xe-lửa đi qua không biết, cho nên bị xe-lửa nghiền chết đứt cả hai đùi và hai tay, lòi cả ruột ra, chỉ còn mình mà thôi, ngay lúc ấy đã đi trình quan sở tại và quan cầm đến khám nghiệm xong rồi cho mai táng.

Lý-trưởng Ngọc-tháp lại cảo

YÊN-BÁY

Đánh chết người vứt xuống hồ sen. — Vừa rồi có ba đứa đến một cái vườn dừa của nhà kia ăn trộm. Chẳng may bị người chủ vườn bắt được, nhưng hai đứa trốn thoát, còn một đứa nữa nắm may độ 20 tuổi bị người chủ vườn bắt được trói lại rồi đánh đề cho chúng chừa, nhưng không may đánh phải mạng-mỡ, thằng bé ấy chết ngay lập tức. Khi chết rồi, người có đứa với đem buông xuống ở sen ở gần đấy để cho mất tang tích. Đến mãi hôm kia người đàn bà có con mới biết chuyện như vậy đi trình quan. Hôm 19 Juillet quan huyện Tiền-yên cùng ông Cảm tây đề xuống tận nơi bắt mồ xác, thì đã thấy xác, song rữa hết thịt rồi. Còn mấy đứa hung-t ủ kia chúng nó đã nhận tội cả rồi.

L.-Trì lại cảo

PHỦ-LÝ

Tại tòa Nam-án. — Phiên tòa Nam-án sáng hôm thứ sáu 25 Juillet, đã xét hỏi việc tên Hồ-Tục bị tên Ng.-thái-Thiều tức là Tư-Thọ, Hoàng-xuân-Lực tức Năm đánh c ết ở con đường thuộc-địa số 1, tức là con đường bến Đò-mới. Việc này khi sảy ra bản-báo đã thuật đủ rồi, nay tóm tắt qua lại để c giả dễ nhớ.

Hồi 5 giờ rưỡi chiều hôm chủ nhật 20 Juin, người lính cảnh-sát tên là Rong, đang khi đi tuần, bỗng thấy có người đến báo rằng Bến đò mới có đám đánh nhau chết người, lập tức đến nơi thì thấy tên Hồ-Tục đã nằm lăn ra ở vệ đường, cho xe đem về nhà thương thì chết, sáng hôm sau viên thầy-thuốc ở nhà thương mổ tử-thi ra khám nghiệm thì thấy cái lá lách to lớn lạ lùng, cân nặng hơn kilogramme

Việc này người làm chứng cũng đông, cho nên tòa xét hỏi gần hết cả buổi sáng, khi giải hai đứa hung-thủ ra tòa, thì tên Hoàng-xuân-Lực tức Năm, vận quần trắng áo cánh trắng, tóc cắt rẽ, người nom lực lưỡng, mặt lầm lầm rỗ hoa. Tên Ng thái-Thiều tức Tư-Thọ thì vận áo cánh nâu quần trắng, tóc cũng cắt rẽ, mặt trái-xoan, da ngăm ngăm đen, hai đứa đều có vẻ bạo rạn tươi tỉnh chứ k ông ra ý sợ hãi ăn sầu.

Trước hết tòa hỏi vợ tên Hồ-Tục thì thị khai rằng thị đi vắng, không biết lúc đánh nhau thế nào; hỏi chồng thị có ốm đau gì không, thì thị kêu rằng không, chồng thị vẫn mạnh khỏe không có bệnh tật gì cả; hỏi đến những người làm chứng là lí tên Đạo, tên Phúc, tên Tý, tên Dong, tên Cong vân vân, thì họ đều khai rằng có thấy ba người cãi cọ nhau, rồi đánh co đấm đánh nhau.

Hỏi đến hai đứa hung-thủ thì chúng đều chối rằng không đánh. Tên Ng-thái-Thiều tức tư-thọ thì nói rằng bữa đó nó đi xuống chợ mua củi,

gặp tên Hồ-Tục đi nồng rượu đậu về, say quá thì nó có bảo tên Tục lên xe mà về, k ông ngờ tên Tục say quá ngã lăn ra, đỡ dậy lại ngã, chửi nó với tên Tục cùng là rể làng với nhau, không lẽ nó dám đánh chết.

Tên Hoàng-xuân-Lực tức Năm cũng nói là đi đặt hòm, thấy hai người đang lu tìn với nhau, thì nó đến đỡ hộ, rồi thấy tên Hồ Tục nằm lăn ra đường, nó liền chạy đi trình Cảm.

Tòa xét hỏi người bị chúng cờ xong thì tuyên án, như sau này :

Tên Ng-thái-Thiều tức tư Thọ, một năm tù, 15 đồng bồi thường, 20 đồng án phí.

Tên Hoàng-xuân-Lực tức Năm, một tháng tù 15 đồng bồi thường, 20 đồng án-phí.

THÁI-BÌNH

Một người lái đò trái luật. — Một hôm tối đi qua bến đò Rồng, thuộc huyện Duyên-hà, thấy chú lái đò đã g à đang mắng mấy người hàng gạo trốn không n tiền, chú lại còn đe : « lần sau đi đò nào thì đi ; đất nước nào có thồ-công, hà-bá ấy, ai cũng thế », còn nhiều điều khá ồ nữa, không xiết nói. Tôi hỏi ra thì cánh hàng xáo cứ phải nộp mỗi xuất-mỗi lần một xu thì mới được đi. Ai không có xu cho chú thì thường bị chú c ửi rủa khổ sở. Có lẽ cũng vì lười biếng mà chuyến nào chú cũng đợi đến 4, 5 mươi người hàng gạo thì mới c è o sang. Như thế là những n iều trái luật p áp, chúng tôi qua đường thấy ự bất-bình có bài chúng cho những người tay đi lại ở đó, không lẽ nín lặng mà không nói. Vậy mong rằng mấy hàng chữ này sẽ thấu đến tai quan trên để trừng-trị cho chú lái một cách xứng đáng. Lại văn-Tài lại cảo

VIỆC KINH-ĐỒ

Một nhà phúc lộc gồm hai. — Mới đây tôi có tiếp một bài thơ của một vị nữ-sĩ đưa lại cho xem dưới lạc khoản tuy không thấy đề danh-hiệu ai làm, nhưng xem thể thì tự thuật, lời lẽ trang hoàng mà hội ý biết cái tôn-chỉ trong bài thơ, thiệt là một nhà phúc lộc gồm hai, đáng làm tiêu biểu cho trong xứ Trung-kỳ một nền gia-đình giáo-dục rất hoàn-toàn vậy.

Lấy các cô-điển mà chứng theo học thuyết Á đông ta khi xưa, thì những nhà tích đức tu nhân lấy thế có chưởng thiện ăn cần phúc quả đã đành, ngày nay con cháu mới hiển-đạt vinh-hoa như vậy, còn lẽ lẽ phong-trào tân-vận bây giờ mà nói, thì cái thái-độ gia-đình trong bài thơ, thiệt đã lỏ cái về tiến ủa của người mình đã lần lượt bước lên giai-cấp văn-minh, đáng mừng lắm vậy.

Nay xin kính lục bài thơ ra sau này, để duyệt giả nhàn lãm.

Một nhà sanh đặng sáu con trai,
Thì dậu hằng tây bốn tú rồi.
Bác-vật chuyên-môn còn gắng sức,
Tây-y thái-học hẳy đua tài.
Anh đầu án-sát vừa hăm tám,
Em út ri-me mới chục hai.
Tánh nết gia-đình thêm hiếu-hữu,
Trung-kỳ đỗ b ết, ấy nhà ai?

Đạm-Phương nữ-sử lại thảo

SÁN-NHIÊN-ĐAN

Tối thứ bảy 26 Juillet 1924

NGHĨA BỘC CÔNG LAO

Của chung sao để thiệt riêng ai.
Phận tớ người rung đâm vật nài.
Mẹ góa con côi đành kém cạnh,
Thề mà nên nghiệp bỏi vì ai.

Tối chủ-nhật 27 Juillet 1924

TÔ THỊ VỌNG PHU

Chính phu sao nỡ ở hai lòng:
Phận bạc là gương khách mã hồng.
Còn nước còn non còn chỉnh-phụ,
Cõntrơ người đá đứng trông chồng

Tối thứ hai 28 Juillet 1924

Diễn hai tích

Tích thứ nhất :

KIM KIỀU TÁI HỢP

Tích thứ hai :

HỒ HẦU YÊU XÉ NỘM

Tối thứ ba 29 Juillet 1924

HỢP PHỐ HOÀN CHÂU

(Trương-Viên)

Nàng đau nuôi mẹ t ay chồng.
Cảm th ơng đầu bạc mà hồng phôi pha.
Cho hay chân chẩm mắt tòa
Tấm lòng trinh liệt để hòa đời hai.

SỰ-TÍCH MẠNH-LỆ-QUÂN

再生緣

Bộ tiểu-thuyết TÁI-SINH DUYÊN (sự tích Mạnh lệ-Quân) chia làm hai cuốn : Tiền-biên và hậu-biên, mỗi cuốn giá 0$90 ; tiền cước-phí 0$20. Ngài nào muốn mua, xin gửi thư và mandat cho ông NGUYỄN BỒ MỤC, Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi. Nay kính cáo.

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gởi dùng trong hộp thiết hàng chỉ khít kinh lắm.

Có mua nhưng cho được bột **PHOSPHATINE FALIÈRES** cùng bổ tinh thần, ích cho con nít mắt sữa, người lớn đau huyết, ông già ba cô liệt nhược, cùng là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Có trữ bán cùng hết — Tại chỗ thì ở Paris, số 6, đường La Tachorie.
R. C. Paris, 11.349.

Nhức đầu, đau mình, số mũi nóng lạnh, chẳng thấy. THUỐC
CITRASPIRINE
LINH-NGHIỆM HƠN HAI THUỐC ASPIRINE
Lắm cách mới dễ uống Khỏi đầu bết tiện như thuốc viên, thuốc bột. Tổng khởi uống nước Mỗi hộp mai quan nghỉ (2 fr. 60). Giá thuốc nào cũng có.

HỘI-ĐỒNG-ÍCH
đang giải-tán

Lời bá-cáo cần kíp

Cùng các nhà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích :

Đến ngày 31 tháng 7 tây năm 1924 này, thời sẽ kết số, thôi sự nhận các số của các ông bà có tiền gửi ở Hội Đồng-Ích.

Vậy ông bà nào có số gửi tiền mà chưa giao cho ông E. CHATAIGNEAU, là Giải-Tán-Viên, ở số 3 phố Jauréguiberry, Hanoi, thời xin giao ngay cho ông ấy trước ngày 31 Juillet 1924, quá ngày ấy, người có tiền gửi sẽ mất quyền đòi hỏi về số tiền mình gửi.

Giải-Tán-Viên
P. Pon. E. CHATAIGNEAU,
Y. M. Grenier.

茂 MAO-SENG 盛
57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi
Mấy nói số 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 31 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chắn-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của Nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiện tôi muốn mong đông khách.

Quí-khách có dùng, xin mới chiếu cố.

Giải-Thưởng danh dự

Thưởng chè thơm

Xin mời quí khách chiếu cố sơi chè **SINH-THÁI**; trong những gói chè **SINH-THÁI** phần nhiều là có phiếu thưởng chè nhất thơm ngon.

Nhưng đã được thưởng là thưởng gói chè có **giá trị**, chè không giám thưởng lặt vặt 1 2 xu.

Xin quá bộ đến hiệu.

SINH-THÁI
31, Giữa Phố hàng Ngang, 31
HANOI

Số 96

Ngũ mỹ Tái-sinh-duyên

NGUYỄN-BỒ-MỤC dịch thuật

...Giả-sử có quan kinh-lược đến, ta cũng đem việc này bẩm-bạch để người soi-xét. Hiện có thừa-sai-nhân và có lệnh-tiễn ở đó, cho nên ta phải tuân lời. Thế thì quan kinh-lược có quở trách gì, đã có quan ân-sát phải chịu lỗi.

Thâm-bạch-thanh nghĩ vậy, mới bảo thừa-sai-n ân rằng :

— Hà-tất tôn-ông phải nóng-nảy! Quan trên đã cho cờ lệnh-tiễn về giục tôi hành-hình, khi nào tôi dám trái lời. Giả-sử quan kinh,lược có quở-trách gì, đã có lệnh quan trên đó, tất tôi không phải c ịu lỗi.

Thừa-sai-nhân nói :

— Phải! Khó gì việc này! Giả-sử quan kinh-lược quở-trách, cũng không can-dự chi đến ngài!

Thâm-bạch-thanh nói :

— Tôn-ông đã dạy như thế thì để đến sáng mai cho đem ra ành hình, chứ bây giờ gần tối mất rồi.

Nói xong, truyền người nhà sửa tiệc để khoản-đãi thừa-sai-nhân.

HỒI THỨ LVX

Quan huyện *Sơn-dương* là *Thâm-bạch-thanh* truyền người nh à bày tiệc để khoản-đãi thừa-sai-nhân. Đến trống canh năm ngày hôm sau, *Thâm-bạch-thanh* ra ngồi công-đường, truyền các nha-dịch nêu thể hàn -hình và sửa-soạn giải i ai vợ chồng *Lâm-húc* ra pháp-trường để bậu-trả .

Các nha-dịch vào trong ngục-thất, bảo vợ chồng *Lâm-húc* rằng :

— Hôm nay là ngày hai vợ chồng bay t oát nợ đời!

Nói xong, tức-thì trói hai vợ chồng *Lâm-húc* mà giải ra Hai vợ chồng nhìn nhau, nước mắt rân-rụa, trông thấy quan huyện *Sơn-dương* mình mặc bộ áo đại-hồng-cát-phục, đang ngồi ở trên công-đường.

Hai vợ chồng *Lâm-húc* cùng qui ở trước sân. *Thâm-bạch-thanh* truyền đem com rượu cho ăn uống, rồi giải ra pháp-trường, hai bên có quân sĩ đi hộ-vệ. Nhân dân trong thành nghe nói sắp-sửa đem chém hai vợ chồng *Lâm-húc*, đều kéo nhau đi xem rất đông.

Khi giải ra đến pháp-trường, quân-sĩ trói hai vợ chồng *Lâm-húc* qui ở dưới đất, chỉ đợi đến giờ ngọ hôm ấy thì sẽ hạ thủ hành hình. *Diêu-hạ-phong* nghe được tin ấy, chẳng còn hồn-vía nào nữa, vội-vàng chạy đến pháp-trường để trông mặt. *Diêu-hạ-phong*, vừa đi vừa khóc.

Khi tới nơi, người đứng chen nhau, không thể nào mà khóc qua được. *Diêu-hạ-phong* vừa khóc vừa nói với mọi người rằng

— Xin các ông các bà nhường lối để tôi vào! Xót thương cho con gái và con rể tôi, nỗi oan khôn giải, ngày nay phải đem hành-hình. Tin cha con với nhau, t ôi t i tôi cũng cố lách vào mà nhìn mặt một lần cuối cùng nữa vậy!

Nói xong, lại thổn thức khóc hoài. Mọi người ngẩng đầu trông lại thì thấy một người tay ôm cái học, mồ-hôi toát ra đầm đìa Có người biết là *Diêu-hạ-phong*, liền nói :

— Các ngài tránh cho *Diêu* tiên-sinh đi, để t ế vừa khóc.

Mọi người nghe nói, đều tránh cho *Diêu-hạ-phong* đ . *Diêu hạ-phong* vào tới nơi, trông t ấy ba vợ chồng *Lâm-húc* đều qui ở dưới đất mà bị trói vào cái cọc. Đầu bù tóc ngược, lại có một cái tờ nêu ở trước mặt. Cái tình cảnh lúc bấy giờ, dù người sắt đá trông t ấy, cũng phải động lòng xót thương!

Diêu-hạ-phong chạy lại, hai tay ôm lấy nàng *Huệ-lan*. Nàng *Huệ-lan* mở mắt nhìn, châu rơi lã-chã mà nói rằng :

— Thân-p ụ ơi! Con nay dẫu chết, cũng không đáng tiếc, chỉ tiếc thay cái công t ân-phụ nuôi con trong bấy nhiêu lâu, cũng là uổng-phí! Ngày nay thân phụ tuổi già sức yếu, không có người nương-tựa thì con dẫu chết xuống suối-vàng, cũng không được yên lòng! Dám xin thân-phụ giữ-gìn qui-thể mà chớ nghĩ chi đến con! Chồng con vô tội, chỉ vì con mà cũng sắp bị một lưỡi dao oan-nghiệt. Vậy sau khi hai chúng con chết rồi, xin thân-phụ thương tình oan khổ mà khâm-liệm mai-táng cho, lại cho hai chúng con cùng chôn một nơi,

Nàng nói đến đấy thì lại nức-nở khóc mà rằng :

— Ngày nay vợ chồng con dẫu không được sum họp cùng nhau, nhưng xin nguyện rằng từ đây đời đời kiếp kiếp về sau, cứ được kết tóc xe tơ mãi mãi!

Bấy giờ hai cha con *Diêu hạ-phong* cùng nức-nở khóc một cách rất thảm tha ương *Diêu hạ-phong* lại quay lại ôm lấy chàng *Lâm-húc*, rồi khóc mà bảo rằng :

— Hiền-tế ơi! Hiền-tế thật là oan-khổ. Chẳng qua cũng vì tôi s nh được đứa con bất hiền kia mà để liên-lụy đến hiền-tế. Cũng phụ hiền-tế không biết bao giờ mới tỏi đây, vì người đen chậm, nên hiền-tế phải thiệt mạng! Hôm trước có quan khâm-sai đi đến phủ *Tế-ninh*, tôi đã qui dâng một bản khiếu-oan, không ngờ quan khâm-sai đi kinh-lược đó, tức là cũng phụ hiền-tế. Nếu tôi biết trước như thế thì trong tờ trạng tôi cứ viết tên *Phàng-húc*, có lẽ ngài biết là hiền-tế mà phải mau mau tới đây. Ngày nay k ông gia-biết, cũng phụ hiền-tế còn ở nơi nào vậy.

Lâm-húc nói :

Nhạc-phụ ơi! xin nhạc-phụ chớ quá ư bi-thương, nên phải giữ-gìn qui-thể mới được! Việc này chẳng qua cũng là tiền-oan nghiệt-chướng của tôi. Tôi đã thoát khỏi lần trước, ai ngờ lần này lại mắc. Ngày nay tôi dẫu hồn về chín suối, cũng không dám quên cái ơn nhạc-phụ đã đ lòng xót thương!

Bấy giờ bố vợ và con rể đều cùng nhau khóc lóc. Lại nói chuyện *Lâm-chương* và *Thang-bưu* ôm lấy ở dưới thuyền lên bộ, lại thay hình cải dạng, cùng nhau lẻn vào trong thành *Hoài-âm*, k ông cho ai biết là quan kinh-lược cả.

Trong khi đi đường, bỗng thấy tiếng người huyên-náo, có mấy người đàn-bà đang lôi-kéo một chàng học-sinh. Người đàn-bà tay cầm cái dùi bảo chàng học-s nh kia rằng :

— Nếu nhà-ngươi không nói thì ta sẽ đâm cho một nhát, không toàn tính-mệnh!

Lại có mấy người đàn-ông nữa bảo rằng :

— Không cần phải nói lôi-thôi! cứ đem nó đến quan huyện *Sơn-dương* là xong!

Cả bọn lại lôi-kéo chàng học-sinh ấy thẳng tới huyện *Sơn dương*. *Lâm-chương* trông t ấy trong bọn có một ông cụ già, mới chắp tay vái chào mà hỏi rằng :

— Dám hỏi lão-tượng! Tôi xin hỏi lão-tượng một câu! Chẳng hay vì cớ c i mà mấy người đàn-bà đang tay cầm cái dùi và lôi-kéo một chàng học-sinh như thế kia?

Ông cụ già nói :

— Tôn ông không rõ! Chàng học-sinh ấy ai nghĩ đến mà chẳng phải tức giận! Số là mấy người đàn-bà kia chỉ trông cậy có một đứa con trai. Đứa con trai ấy vẫn hàng ngày cùng đi học với chàng học-sinh này, mà nay bỗng không t ấy đâu cả. Chàng học-sinh này tên gọi *Hứa thành-long*, năm nay 18 tuổi, còn đứa con trai không tìm thấy kia, tên gọi *Bàng-khởi-phượng*, năm nay 12 tuổi. Hai người là anh em họ với nhau...

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

VỊ THUỐC KIẾN HIỆU

1) **Hoa-liễu-giải-độc-hoàn**, *thuốc này các vị thiếu-niên đã nhiều Ngài đặc dụng, vì nó chẳng những là trị bệnh lậu, còn có thể giải độc mọi chứng khác, mỗi chai 1 p. 00.*

2) **Thuốc-ho**, *ho hàn, ho nhiệt đều hợp dụng, ho nặng đến đâu, uống già nửa chai nhẹ ngay lập tức, mỗi lọ 0 p. 30.*

3) **Thuốc lị**, *bệnh lị thì lâm thứ, có đỏ, có trắng, hoặc vàng, hoặc huyết, hễ không có hiệu phát tự trị, thực dễ hại người, thứ thuốc này có thể trị các chứng lị, mỗi chai 0 p. 30.*

4) **Bạch-trọc-linh-đan**, *bản-hiệu có hai thứ thuốc lậu, một thứ mới bị mà đau, một thứ bị đã lâu mà không đau, mỗi lọ 1 p. 00.*

Trong hiệu lúc nào cũng có thầy thuốc nên hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Quí-khách ở xa chiếu-cố cho, xin gửi tiền trước, và tiền cước mỗi đồng thêm 0 p. 20, từ 1 p. 00 trở lên mấy gửi hầu.

SIOU-HANG-LAM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

TONG-YUNE-TAI VING-KY
49, Phố hàng Ngang, Hanoi

Kính mới sang và bán hạ giá

Bản-hiệu mới tiếp được bản Pháp và bản Mỹ gởi sang các thứ kính nhất đẹp, vệ-sinh và bán nhất, hạ giá xin kể vài thứ như sau này:

Kính gọng vàng 12 karats các mùi, (kiểu lớn) mỗi đôi	3 $ 50
Kính gọng vàng 12 karats các mùi, (kiểu nhỏ) mỗi đôi	3, 00
Kính gọng bao vàng các mùi, mỗi đôi	1, 50
Kính gọng đồi mồi các mùi và các mẫu, mỗi đôi	0, 80

Xin mời các ngài đến chiếu cố cho chúng tôi xin lấy làm cảm ơn lắm lắm. 2103

Agents d'Annonces en Europe :

L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ giới nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghịp.

Mắc bệnh ghịp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghịp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0 $ 60 một ống sáu cachets

NỮ-HẢI-TẶC
(Trinh-thám tiểu-thuyết)
PHẠM-BÙI-CẦM dịch thuật

Xuất bản lần thứ nhất
Có sửa đổi lại nhiều chỗ
Sách dày hơn 100 trang
Giấy in rất tốt. Sách đóng rất đẹp
Giá mỗi quyển .... 0$30
Tiền cước 0.11

Ai muốn mua buôn, mua lẻ xin gởi giấy cho:

M. BÙI-XUÂN-THANH
61—63 Rue du Coton — Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Hỡi các ông mắc phải bệnh tình lậu, xin đừng mất tiền chuyển các ông cho dùng thuốc nhằm tốn tiền mà bệnh cứng thêm nặng. Các ông nên mua thuốc ở Hiệu TỪ-NGỌC-LIÊN, số nhà 46, phố Principale, tỉnh Bắc-cần, là một nhà chuyên-trị, bao thuốc bệnh tình đã có tiếng, không ngày nào là không tiếp được giấy ngợi khen ở các nơi gởi lại. Cứ được dạy bảo mọi đường mới vậy. 2082

NHÀ BÀ CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.

Trị bệnh mất máu, khí huyết suy-yếu, thân-thể mỏi-mệt, gầy-còm, hay vì kém huyết sinh ra ho phổi lâm cho hay ho vặt, tổng thuốc này rất dễ, vì có mùi hơi không có lợm bao giờ!

Bài thuốc này có hội-đồng các quan Thầy thuốc chứng-chỉ là nhẹ.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
SIROP BO

SÁCH MỚI XUẤT BẢN

LA COMPOSITION FRANÇAISE
aux examens franco-annamites
của M. L. HOULLIER

Giáo-sư trường Bảo-hộ soạn riêng cho học-trò Việt-Nam

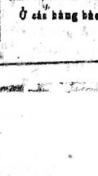
Bán tại nhà in bản-quán

Giá mỗi quyển . . . . 0 $ 30
Tiền cước mỗi quyển . 0, 12

Ai ở xa xin miết thư về cho
ông Bùi-xuân-Thanh
61 — 63 Rue du Coton — Hanoi

THUỐC CHỮA BỆNH KHÔNG NGỦ ĐƯỢC, BỆNH ĐAU GẦN, BỆNH BUỒN BỰC

Khi nhà người ta đau nào, đau gần, thì thấy không ngủ được, đau gần, đau cật, ngại không ra việc, đau lưng, đầu nặng, nghĩ thì nhớp nhèm, thấy trong mình khó ở mà ăn như điên dại, công việc không muốn làm, nếu không chữa ngay thì chết cũng nên.

Trong những cơn nóng, mà muốn cho ngủ ngon giấc, khi thức dậy không thấy nặng đầu, thì nhất nên dùng thuốc *Neurinase*.

Thuốc này ai dùng cũng được, đã trẻ con, ông già, con gái, đàn bà đến tuổi hay sinh bệnh và các thứ bệnh thường gặp.

Ở các hàng bào-chế đều có bán rẻ. 2054

AI MÀ DÙNG
THUỐC HUƠN
của ông
Lương-y DEHAUT
mà **XÒ**
thì chẳng cần chi phải
CỮ' ĂN
và an dưỡng trong phòng.
Thuốc hươn này để uống lắm và đã mau xổ lại xổ rất êm thấm.

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT, 147, Faubg. St-Denis, Paris, và khắp trong các tiệm thuốc đều có bán.

Nhà Bán-cỏ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

RƯỢU NHO J. K. WATSON

Là một thứ thuốc bổ mạnh nhất, cái phép chế thuốc này khảo-cứu đã lâu năm, và cái cách làm, lại tinh-vi cẩn-thận nên thuốc này là một thứ bổ mạnh nhất.

Những khi cơ-thể cần dùng phải bổ dưỡng rất mạnh, thì dùng thuốc này chắc và nhậy lắm.

Bệnh huyết suy, bệnh gân yếu, bệnh ghịp, bệnh sốt rét rừng, v. v

Uống một cốc nhỏ (liqueur) hai mươi phút trước hai bữa ăn chính.

Giá bán: 2 $ 50 một litre

Hiệu Bào-chế E. CHASSAGNE
59, phố Paul-Bert, Hanoi

THUẬN-THÀNH

BOITIER — CHAPELIER
HANOI — 7, Rue des Cuirs, 7 — HANOI

Bản-hiệu mới in xong Catalogue 1924, nhiều kiểu đẹp, xin mời các Quí-khách chiếu-cố.

2070 Chủ-hiệu: NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính-mời

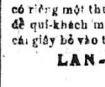
NƯỚC HOA THƠM

NHÀ CHẾ TẠO
Các thứ mũ bằng NÚT CHAI (Liège)
HAI-CHINH
74-76, Rue du Pont-en-bois, 74-76
HANOI

2069

NÊN LẠI HIỆU QUEN!

Hiệu chúng tôi làm thiện xếp để lâu năm vẫn được nhiều quí-khách tin dùng, nên phải một ngày một gắng sức làm cho được vừa ý quí-khách.

Khăn bằng lụa Hồng-Kông thượng hạng mới về nhiều thứ đẹp; vải lót trong khăn đã có riêng một thứ vải lót hơn các thứ vải soie. Vậy bản-hiệu có nhời kính cáo để quí-khách muốn dùng xin quá bộ lại xem, hoặc đo đầu cho đúng bằng cái giấy bỏ vào trong thư gửi cho bản-hiệu. Hàng xin gửi ngay hóa giao-ngân.

LAN-PHƯƠNG *N° 79, Rue de la Soie, Hanoi* 2110

Với 10 quan, sẽ được

100.000 quan

Muốn như vậy, nên mua một phiếu

CRÉDIT FONCIER 1912

Lối mua phiếu phải giả 10 quan, rồi mỗi tháng đóng 30 quan.

Nộp tiền lần đầu liền được quyền sở-hữu cái vé, hễ vé trúng sẽ được thu cả tiền.

Mỗi tháng cứ ngày 22 thì rút số — Nghĩa là mỗi năm 12 lần rút số

Nộp tiền liền được ngay cái số vé, và được dự tất cả các cuộc rút số cho đến khi vé trúng số mới thôi. Các vé *Crédit Foncier de France* được 3 °/o lợi-tức.

MỖI LẦN RÚT SỐ, CÓ:

1 lô	100.000 quan	12 lô	1.000 quan
1 lô	10.000 quan	108 lô	500 quan

Gặp danh-hiệu và số tiền nộp kỳ thứ nhất là 10 quan

đến **Comptoir Colonial de Crédit** à **Marseille**, 126, Boulevard Périer

---

ŒNO KOLA COCA

RƯỢU BỔ
飲補

J. BLANC *(kỹ nhất hạng bào-chế)*
Ông L. BLANC *(người nối-nghiệp)*
HANOI (Bắc-kỳ)
mới ra
Giá bán 3 $ 00 một lít

Mỗi ngày hai lần, trước bữa cơm, tài uống một cốc con

Bán tại Hiệu Bào-chế **J. BLANC**
2067 *52 phố Trang-tiền (Rue Paul Bert) Hanoi*

ATOPHAN-CRUET

THUỐC ATOPHAN-CRUET
(1 hộp vị tinh nhẹ không có phụ chế nhiều mùi, một hoặc 0,50 một chương trình 3 đến 5 hoàn trong 24 giờ)

TRỪ CÁC BỆNH ĐAU LẮT-LÉO VÀ GẦN-CỐT

● THUỐC PHÁP Tổng Lait: 6, Rue de Pont-de-la-Mulle, PARIS ● Ở PHÁP QUỐC LÂM
Đang có bán tại: Hanoi, M. Chassagne, Pharmacien, Bordeaux, L. Bourgeois, Paris và các hiệu bào chế khác.

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, rồi cứ 3 tháng lại đóng 20 quan nữa, thì được 20 quan tiền lãi. Được ngay cả vé, vừa có quyền vào cuộc rút số, lại được dự cả cuộc rút số, lại được vay tiền mà không phải trả lãi. Mình có chết, vẫn được đủ số tiền, thân thích không phải đóng, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được vay tiền mà không phải trả lãi, thì quả là một công cuộc rất có ích cho mọi người.

Vé Crédit National mỗi năm làm 4 kỳ để rút số: 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juin, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

Mỗi lần rút số có:

1 lô	MỘT TRIỆU
1 lô	500.000 quan
2 lô	200.000 quan
3 lô	100.000 quan
6 lô	50.000 quan

Tiền rút số trong một năm cộng là 2 triệu quan

Như vậy rút số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ nào gửi 20 quan cho mua vé kỳ ấy

PANQUE NOUVELLE, 8 Rue Paoere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như điều luật ngày 12 Mars 1920, các nhà nước có được ưu đãi chấp nhận

---

LỤC-TỈNH TÂN-VĂN NHỰT-BÁO

(Xuất-bản mỗi ngày 8.000 tờ)
6 trương

GIÁ BÁO:

Một năm	12 $ 00
Sáu tháng	6 50
Ba tháng	3 50

Báo-quán ở tại đường Catinat, số 157, Saigon (Cochinchine).

* **Tôn-chỉ của tờ báo là để truyền-bá tư-tưởng văn minh của Pháp-quốc, luận về kinh-tế lý-tài, báo tin lạ xảy ra trong Đông-Pháp, mỗi kỳ đều có tiểu-thuyết. Mua báo xin gởi mandat cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, chủ-nhơn kiêm chủ-bút.**

Certifié l'insertion

Imprimerie du Trung Bắc Tân Văn

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN